

ARCHÍV MINISTERSTVA VNÚTRA SSR

B 8

Inv. jedn.: 94

FOND: Správa ZNB hl.mesta Bratislavy a Zs kraja
Správa ŠtB BRATISLAVA

Sign.: Priebeh cyrilometodejských osláv v Ríme v dňoch
15. - 17.9.1967
- správa

1967

Počet listov: _____

Nevyberajte spisy z obalu!

Neporušujte poradie spisov!

Nepíšte na spisy!

PRÍSNE TAJNÉ

Z P R Á V A

o priebehu cyrilometodejských osláv v Ríme.

V dňoch 15. - 17.9.1967 z príležitosti 1100 výročia príchodu Cyrila a Metoda do Ríma, konali sa v Ústave Cyrila a Metoda v Ríme oslavy.

Organizátorom celého podujatia bol Slovenský ústav Cyrila a Metoda v Ríme pod vedením rím.kat. kňazov dr. Štefana NAHÁLKU ako riaditeľa ústavu a ďalších jeho spolupracovníkov, z ktorých mal vytvorený štáb. Členovia štábu mali na starosti skupiny Slovákov z jednotlivých štátov, pričom dr. NAHÁLKA sa staral o skupinu Slovákov z USA a jezuita Michal LACKO mal na starosti početnú skupinu Slovákov z Juhoslávie.

Patrónom osláv bol americký biskup slovenského pôvodu Andrej GRUTKA, ktorý financoval takmer celé podujatie. Biskupi Pavel HNILICA, Michal RUSŇÁK, opát rehole benediktínov Hieroným KOVAL, reprezentovali slovenskú katolícku emigráciu v zahraničí. Ako oficiálni hostia Vatikánu boli kardináli TIS-SERANT v zastúpení pápeža, kardinál OTTAVIANI, CICOGNANI a CONFALONIERI. V závere osláv prišiel ak kardinál dr. BERAN, avšak zo strany slovenskej emigrácie bol ignorovaný a preto z osláv hneď odišiel ako nežiadúca osoba.

Z význačnejších emigrantov boli na oslavách prítomní dr. BUCKO, rím. kat. profesor z Mníchova, dr. Jozef ŠRÁMEK, redaktor Slobodnej Európy z Mníchova, ktorý súčasne celé oslavy filmoval a nahrával prejavy rečníkov na magnetofónové dosky, duchovní GAŠPARÍK a REVES z Paríža, dr. BOTEK, vedúci slovenského oddelenia Medzinárodnej charity vo Viedni a dr. Xaver ČÍK, rehoľník - tešiteľ z Viedne, MUDr. Jozef MASARYK, lekár, Ing. dr. BUGAN, Ladislav PUDIŠ a ďalší, ktorí reprezentovali slovenskú katolícku inteligenciu v emigrácii.

Účastníkmi boli i skupiny Slovákov a jednotlivcov z USA, Kanady, Južnej Ameriky, NSR, Francie, Rakúska a Juhoslávie. Bola tiež snaha dostať na oslavy i niektorých súčasných slovenských biskupov z ČSSR, hlavne biskupa dr. Eduarda NECSEYA z Nitry, ktorému bolo pozvanie tlmočené prostredníctvom biskupa GRUTKU z USA.

Mémoriadna pozornosť bola venovaná americkým Slovákom s cieľom získať ďalšiu finančnú podporu pre ústav.

Jezuita Michal LACKO je poverený starostlivosťou o juhoslovanských Slovákov, ktorý už organizoval niekoľko spoločných zájazdov z Juhoslávie do Ríma a hneď na oslavách získal 7 mladých bohoslovcov pre kňazské povolanie.

Na oslavách boli prítomní aj viacerí čs. turisti z radov katolíckej inteligencie a rím. kat. duchovenstva. Títo sa však zdržiavali v úzadí a snažili sa navzájom udržať svoju prítomnosť v tajnosti, obávajúc sa z prípadných následkov po príchode späť do ČSSR,

Celý program osláv bol zameraný na pozdvihnutie národného povedomia Slovákov v duchu separatizmu a oživenia myšlienky slovenského štátu, na snahu za utvorenie jednotného silného katolíckeho spolku pod vedením amerického biskupa GRUTKU, ktorý sa snaží túto myšlienku presadzovať v USA s cieľom odstrániť vzájomné rozpory medzi politickými skupinami zahraničných Slovákov. Zvlášť však bola zdôrazňovaná vernosť a oddanosť katolíckej cirkvi, pápežovi a s tým i poskytovanie duchovnej a inej pomoci " utlačanej " cirkvi v ČSSR. V tomto smere odznali aj oficiálne prejavy kardinálov.

K priamym útokom proti socialistickému zriadeniu v ČSSR nedošlo, avšak v prejavoch biskupa HNILICU, RUSŇÁKA a niektorých ďalších emigrantov odznali niektoré poznámky, v ktorých poukazovali na " prenasledovanie " katolíckej cirkvi v ČSSR. Na druhej strane sa však zdôrazňoval apolitický ráz celých osláv. Každý účastník obdržal plaketu so slovenskou trikolórou.

Program bol z prevážnej časti vyplnený prednáškami, bohoslužbami a kázňami, ktoré sa konali v ústave i v jednotlivých rímskych katedrálach. Voľný čas bol využívaný na prehliadku Ríma, Vatikánu, pričom jednotlivé skupinky viedol vždy kňaz z Ústavu Cyrila a Metoda, ktorý mal zároveň na starosti spracovať účastníkov a získať ich pre podporu ústavu.

Na záver osláv bol veľký banket, kde sa zhodnotili oslavy, vyslovilo sa poďakovanie organizátorom osláv a zvýraznila sa požiadavka ďalšej podpory ústavu. Po skončení osláv sa utvorili skupinky, najmä z USA a Kanady, ktoré odišli na návštevu do NDR a ČSSR.

Zprávu predkladám k Vašej informácii.